

СТРУЧНО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕГЛЕДА И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ЗА РАД И ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

Сагласно одредбама чл. 8, 9. и 10. Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр.29/06 и 72/06), уз захтев за издавање лиценце за обављање полова прегледа и испитивања опреме за рад, лиценце за обављање послова испитивања услова радне околине – хемијских и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и лиценце за обављање послова испитивања услова радне околине – биолошких штетности, правно лице је дужно да достави:

1. препис или оверену копију решења о упису правног лица код Агенције за привредне регистре;
2. препис или оверену копију Уговора о раду, дипломе о стеченом високом образовању, потврде о радном искуству запослених из чл. 8, 9 и 10. Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду;
3. копију лиценце за одговорно лице;
4. доказ о својини, закупу или лизингу инструмената и уређаја за преглед и испитивање опреме за рад, односно лабораторија за испитивање и анализе, у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду;
5. доказ о уплати трошкова за издавање лиценце и
6. методологију превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, односно методологију превентивних и периодичних испитивања услова радне околине, утврђене прописима у области безбедности и здравља на раду.

Претходно наведене методологије израдити у складу са следећим упутствима.

ОБАВЕЗНИ ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ЗА РАД

САДРЖАЈ

Лист:

- 1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ**
  - 1.1. Превентивни и периодични прегледи и испитивање опреме за рад.....
- 2. БЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА**
  - 2.1. Међународни, европски и национални прописи и препоруке.....
  - 2.2. Интерна документа.....
- 3. МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ЗА РАД**
  - 3.1. Предмет превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад .....

- 3.2. Садржина и обим испитивања.....
- 3.2.1. дизалица и уређај носивости од 0,5 тона и више, као и привремено постављена конзолна дизалица и витло носивости од 0,3 тона и више, на механизовани погон, који служе за дизање, спуштање и преношење терета помоћу челичног или другог ужета, ланца, хидраулика и др.....
- 3.2.1.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.1.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.1.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.2. регална дизалица на механизовани погон (у регалном ходнику и ван њега, везана за шине или која има на други начин аутоматски регулисане позиције) која служи за уношење у регал и узимање из регала палета или материјала.....
- 3.2.2.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.2.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.2.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.3. подизна платформа на механизовани погон која, помоћу уграђене платформе или корпе, служи за дизање и спуштање запослених ради обављања радних операција.....
- 3.2.3.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.3.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.3.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.4. висећа скела, фасадни, теретни и путнички лифт (изузев лифтова у стамбеним зградама), на механизовани погон, који на вертикалним површинама зграда, на фасадама зграда, градилиштима и у објектима намењеним за радне и помоћне просторије служе за дизање и спуштање запослених и материјала.....
- 3.2.4.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.4.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.4.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.5. самоходно возило, на механизовани погон, које се користи за унутрашњи транспорт - вучу, потискивање, дизање, спуштање и преношење терета...
- 3.2.5.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.5.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.5.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.6. преса, маказе, нож и ваљак, на механизовани погон, за сечење, пресовање, савијање и извлачење материјала, а у који се материјал за обраду улаже или вади ручно.....
- 3.2.6.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.6.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.6.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.7. опрема за прераду и обраду дрвета, пластичних и сличних материјала, на механизовани погон, која је постављена на темеље, у коју се материјал за обраду улаже или вади ручно.....
- 3.2.7.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.7.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.7.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....

- 3.2.8. уређаји у којима се наносе и суше премазна средства чије компоненте у додиру са ваздухом образују запаљиве и експлозивне смеше, испарења и хемијске штетности опасне по здравље запослених.....
- 3.2.8.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.8.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.8.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.9. опрема, односно постројења за производњу, пуњење, мерење и контролу, са цевоводима за напајање, развођење и транспорт експлозивних, отровних и загушљивих флуида – гасова или течности, осим природног гаса (земни гас), у објектима који се користе као радни и помоћни простор.....
- 3.2.9.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.9.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.9.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.10. противексплозијско заштићена опрема за рад, која се користе у технолошким процесима.....
- 3.2.10.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.10.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.10.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.11. привремена електрична инсталација са уређајима, опремом и прибором, постављена за време изградње грађевинских објеката или извођења других радова.....
- 3.2.11.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.11.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.11.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.2.12. опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и испитивања.....
- 3.2.12.1. *Методe испитивања*.....
- 3.2.12.2. *Декларисанe вредности*.....
- 3.2.12.3. *Уређаји, опрема и прибор за испитивање*.....
- 3.3. Вршилац превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад.....
- Прилог 1. Квалификације лица одређених за вршење превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад.....
- Прилог 2. Уговор о радном односу за лица одређена за вршење превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад.....
- Прилог 3. Оверена фотокопија дипломе за лица одређена за вршење превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад.....

4. СТРУЧНИ НАЛАЗ

ОБАВЕЗНИ ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

САДРЖАЈ

Лист:

1.	ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ	
1.1.	Превентивна и периодична испитивања услова радне околине.....	
2.	ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА	
2.1.	Међународни, европски и национални прописи и препоруке.....	
2.2.	Интерна документа.....	
3.	МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ	
3.1.	Предмет превентивних и периодичних испитивања услова радне околине.....	
3.2.	Садржина и обим испитивања.....	
3.2.1.	Испитивање микроклиме.....	
3.2.1.1.	Испитивање температуре ваздуха.....	
3.2.1.1.1.	<i>Методе испитивања.....</i>	
3.2.1.1.2.	<i>Декларисане вредности.....</i>	
3.2.1.1.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>	
3.2.1.2.	Испитивање брзине струјања ваздуха.....	
3.2.1.2.1.	<i>Методе испитивања.....</i>	
3.2.1.2.2.	<i>Декларисане вредности.....</i>	
3.2.1.2.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>	
3.2.1.3.	Испитивање влажности ваздуха.....	
3.2.1.3.1.	<i>Методе испитивања.....</i>	
3.2.1.3.2.	<i>Декларисане вредности.....</i>	
3.2.1.3.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>	
3.2.2.	Испитивање хемијских штетности.....	
3.2.2.1.	Испитивање гасова.....	
3.2.2.1.1.	<i>Методе испитивања.....</i>	
3.2.2.1.2.	<i>Декларисане вредности.....</i>	
3.2.2.1.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>	
3.2.2.2.	Испитивање пара.....	
3.2.2.2.1.	<i>Методе испитивања.....</i>	
3.2.2.2.2.	<i>Декларисане вредности.....</i>	
3.2.2.2.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>	
3.2.2.3.	Испитивање димова.....	
3.2.2.3.1.	<i>Методе испитивања.....</i>	
3.2.2.3.2.	<i>Декларисане вредности.....</i>	
3.2.2.3.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>	

3.2.2.4.	Испитивање прашине.....
3.2.2.4.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.2.4.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.2.4.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.	Испитивање физичких штетности.....
3.2.3.1.	Испитивање буке.....
3.2.3.1.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.1.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.1.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.2.	Испитивање вибрација.....
3.2.3.2.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.2.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.2.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.3.	Испитивање електромагнетног поља ниских и високих фреквенција.....
3.2.3.3.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.3.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.3.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.4.	Испитивање радиофреквенцијског зрачења.....
3.2.3.4.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.4.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.4.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.5.	Испитивање ласерског зрачења.....
3.2.3.5.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.5.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.5.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.6.	Испитивање микроталасног зрачења.....
3.2.3.6.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.6.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.6.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.3.7.	Испитивање ултраљубичастог и ИЦ зрачења.....
3.2.3.7.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.3.7.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.3.7.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.4.	Испитивање осветљености.....
3.2.4.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.4.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.4.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>
3.2.5.	Испитивање биолошких штетности.....
3.2.5.1.	<i>Методe испитивања.....</i>
3.2.5.2.	<i>Декларисанe вредности.....</i>
3.2.5.3.	<i>Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....</i>

- 3.3. Вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне околине.....
- Прилог 1. Квалификације овлашћених лица за превентивна и периодична испитивања услова радне околине.....
- Прилог 2. Уговор о радном односу за лица за лица овлашћена за превентивна и периодична испитивања услова радне околине.....
- Прилог 3. Оверена фотокопија дипломе за лица овлашћена за превентивна и периодична испитивања услова радне околине.....

4. СТРУЧНИ НАЛАЗ

УПУТСТВО ЗА ТЕХНИЧКУ РЕДАКЦИЈУ ТЕКСТА МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ЗА РАД И ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

ТЕХНИЧКА ОБРАДА

Текст методологија одштампати једнострано на А4 формату (210 × 297 mm).

Маргине документа треба да буду: лева **3 cm**, а горња, доња и десна по **2 cm**.

При техничкој обради методологија користити једноструки проред, **ћирилични фонт TIMES NEW ROMAN** (изузев јединица SI система и осталих непроменљивих величина) и величину слова **12**.

Уколико у тексту методологија постоје табеле изнад истих треба да стоји натпис - на пример: Табела 1. Вредности улазних параметара.

Фотографије морају бити у боји и не претерано велике. Испод сваке морају стајати њен број и назив. На фотографијама испитне опреме све позиције (саставни делови) морају бити означене и објашњене (види пример - Слика 1.).

Слика 1. Садржај комплекта заштитне маске М-522

ИНСТРУК ¹ - <i>образина</i>	5 - <i>затварач чутурице</i>
² - <i>филтер</i>	6 - <i>технички картон ТС-141</i>
У тачки 1. ³ - <i>торбица</i>	7 - <i>кратко упутство за руковање и одржавање</i>
<i>Правилника</i> ⁴ - <i>прибор за чишћење</i>	8 - <i>носач корекционих наочара</i>

окрине (у даљем тексту Правилника).

У тачки **2. (ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА)** је дозвољена употреба само важећих стандарда, па је потребно проверити њихов статус пре имплементације у методологију. Поред тога, при навођењу стандарда обавезно је да се уз ознаку наведе и година издања (на пример: JUS G.S2.129/71). Посебно је важно да се та документа, у угластим заградама [], сложе по хијерархијском значају на следећи начин:

- закони,
- правилници и
- стандарди (прво ISO, JUS ISO, затим EN, DIN, JUS итд.).

У тексту методологија је обавезно да се при сваком навођењу стандарда исти корелише са његовим бројем у загради - како је наведен (на пример: JUS G.S2.129/71 [24]).

У тачкама **3.1.** и **3.2.** везати се за чланове 2. и 3. Правилника. (опрема за рад) и чланове 9. и 10. (услови околине).

У тачки **3.2.1.** везати се за одговарајући члан Правилника.

У тачки **3.2.1.1.** укратко навести сврху испитивања.

У тачки **3.2.1.1.1. (Методe испитивања)** навести којим стандардима је дефинисан поступак испитивања и у неколико реченица описати поступак испитивања. Није потребно наводити никакве слике, шеме, формуле, једначине и сл.

У тачки **3.2.1.1.2. (Декларисане вредности)** навести декларисане вредности захтеваних карактеристика из стандарда, а ако у истим нису прописане онда их навести из других извора (оптималне вредности и слично).

У тачки **3.2.1.1.3. (Уређаји, опрема и прибор за испитивање)** навести следеће:

- тачан назив уређаја, опреме и прибора за испитивање који се користи,
- произвођача опреме,
- годину производње,
- фотографију опреме и
- основне техничке карактеристике опреме.

Напомињемо да је изузетно битно да се нагласи да се у испитивањима користи баждарена опрема (навести ко исту баждари и у ком временском периоду).

НА ИСТИ НАЧИН УРАДИТИ СВЕ ОСТАЛЕ ТАЧКЕ САДРЖАЈА.

У тачки **3.2.2.** Методологије превентивних и периодичних испитивања услова радне околине (**Испитивање хемијских штетности**) везати за члан 12. Правилника и децидирано навести које је супстанце могуће детектовати и идентификовати (садржане у JUS Z.B0.001).

Тачку **3.3. (Вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне околине)** везати за члан 9. *Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за*

обављање послова у области безбедности и здравља на раду. Ову тачку преписати из овог Правилника и навести да ли су испуњени сви услови.

Прилози **1 - 3** садрже само захтевана документа. **Неопходно је да сваки уговор и фотокопија дипломе буду оверени.**

Тачку 4. (Стручни налаз) у целини преписати из *Правилника о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивање услова радне околине.*